

ÚVODNÍK

Úvodník

Milé čitateľky, milí čitatelia,

rád by som využil túto platformu na to, aby som upozornil na dve nadchádzajúce iniciatívy EHSV venované najväčším problémom, ktorým svet v súčasnosti čelí: klimatickej kríze a vojne na Ukrajine.

Výročné zasadnutie signatárov **Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (COP27)** sa uskutoční od 6. do 18. novembra v egyptskom Šarm aš-Šajchu. Ide o veľmi veľa, keďže naliehavosť situácie zväčšujú extrémne poveternostné javy dlhodobo predpovedané pomocou klimatických modelov a spôsobujúce obrovské ničenie a utrpenie na celom svete. Keďže svetoví lídri sa tento týždeň pripravujú na stretnutie a opäť sa budú usilovať dosiahnuť dohodu, ktorá by mohla svet v poslednej chvíli zachrániť od klimatickej katastrofy, EHSV bude hlasovať o uznesení, ktoré im bude adresované. V uznesení vyzýva na odvážne rozhodnutia týkajúce sa známych kľúčových problémov: financovania klimatických opatrení, adaptácie na zmenu klímy, strát, škôd a zintenzívnenia ambiciózných opatrení. V EHSV chápeme, že svoju úlohu zohrávajú všetky odvetvia. V posledných rokoch sme zaujali rozhodné postoje ku všetkým týmto problémom. Sociálni partneri a organizácie občianskej spoločnosti sa vyjadrujú hlasno a jasne. Je nevyhnutné, aby sme bezodkladne uznali, že sa nachádzame v stave klimatickej núdze. Klimatické zmeny vplývajú na spoločnosť, obyvateľstvo, hospodárstvo a sociálnu stabilitu. Nejde len o environmentálny problém, ale o existenčnú hrozbu. Chcel by som Vaše organizácie a Vás vyzvať, aby ste pomohli sprostredkovať posolstvo nášho uznesenia tak, že hlas európskej občianskej spoločnosti bude počuť aj v Šarm aš-Šajchu.

EHSV usporiada 24. a 25. novembra v chorvátskom Záhrebe trojdiskusiu o **vojne na Ukrajine a jej vplyve na EÚ**, na ktorej sa majú zodpovedať tri hlavné otázky: Aký vplyv bude mať vojna a nový štatút kandidátskej krajiny udelený Ukrajine na rozširovanie EÚ a vyhliadky dlhodobých kandidátov? Aký to bude mať vplyv na energetické rozhodnutia Európy a dosiahnutie uhlíkovej neutrality v súvislosti s prudko rastúcimi cenami energií, ktoré devastujú hospodárstvo a sú skúškou ekologického odhodlania našich krajín? Keďže komunikácia zohráva v tejto vojne kľúčovú úlohu: Kto vyhráva a čo je v tejto oblasti nové, a ako bude Európa zvládať ďalšiu očakávanú vlnu dezinformácií?

Tento rok budú so zástupcami organizácií občianskej spoločnosti diskutovať vynikajúci odborníci a tvorcovia verejnej mienky, ktorí sa podelia o svoje poznatky v súvislosti s dôsledkami vojny, či už ako zamestnávateľia s veľmi vysokými faktúrami za energie, ktoré ohrozujú ich podniky, pracovníci, ktorí s ťažkosťami zabezpečujú vykurovanie svojich domovov a uspokojujú svoje ostatné potreby, alebo aktivisti, ktorí sa starajú o veľké počty utečencov. Aj Vaša organizácia s veľkou pravdepodobnosťou zápasí s týmito problémami, takže sa možno chcete do podujatia zapojiť online. Radi privítame, ak sa zapojíte do diskusie a pomôžete zachovať kultúru konštruktívneho dialógu a overovania informácií v týchto ťažkých časoch, ktoré ju ohrozujú.

Bližšie informácie Vám poskytneme neskôr.

Cillian Lohan, podpredseda EHSV pre komunikáciu

DÔLEŽITÉ DÁTUMY

26. – 27. októbra 2022, Brusel

Plenárne zasadnutie EHSV

6. – 18. novembra 2022, Šarm aš-Šajch

EHSV na COP 27

24. – 25. novembra 2022, Záhreb

Seminár „Prepájanie EÚ“

TO THE POINT

K VECI

V tejto rubrike vyzývame členov EHSV, aby upriamili pozornosť na témy, ktoré sú pre nich mimoriadne dôležité a na ktoré sústreďujú svoje aktivity. Európsky parlament organizuje od 24. do 30. októbra tretíkrát od roku 2017 Európsky týždeň rodovej rovnosti. Táto téma je prioritou EÚ ako celku, a osobitne nášho výboru, ktorý sa zasadzuje za rovnaké práva.

Predsedníčka skupiny EHSV pre rovnosť **Maria Nikolopoulou** poukazuje na prvky, ktoré spájajú obe inštitúcie, na to, ako sa výbor chce zapojiť do tohto projektu, ktoré otázky si vyžadujú najväčšiu pozornosť a aké konkrétne aktivity výbor uskutoční počas týždňa rodovej rovnosti.

MARIA NIKOLOPOULOU: EURÓPSKY TÝŽDE? RODOVEJ ROVNOSTI V EHSV

Už druhý rok EHSV spolupracuje s Európskym parlamentom a pripája sa k iniciatíve Európsky týždeň rodovej rovnosti. Cieľom je začleňovať rodové hľadisko do diskusií ako súčasť našej bežnej práce.

EHSV sa rozhodol zorganizovať počas schôdzí svojich sekcií a poradnej komisie pre priemyselné zmeny (CCMI) v októbri a novembri viacero podujatí. Okrem toho na októbrovom plenárnom zasadnutí, práve počas Európskeho týždňa rodovej rovnosti, usporiada diskusiu s poslankyňou a podpredsedníčkou EP **Evelyn Regner**, ktorá je zodpovedná za tento projekt v Európskom parlamente.

EHSV sa stotožňuje s touto iniciatívou a ja dúfam, že v nej budeme môcť pokračovať tak dlho, ako je potrebné, aby sme upozornili na to, že aj keď napredujeme smerom k skutočnej rovnosti medzi mužmi a ženami, pokrok nie je ani dosť rýchly, ani konsolidovaný. Naša spoločnosť sa otvorene stavia proti nerovnosti, diskriminácii a násiliu páchanému na ženách. Väčšina ľudí práva žien vedome a verejne obhajuje a rešpektuje. Určité postoje a naratívy sú však na nešťastie tak hlboko zakorenené, že ich niektorí ľudia podvedome preberajú a šíria ďalej. Sú však aj takí, čo to robia náročky, aby zabránili spoločenskej zmene.

Kompetencie sekcií EHSV nám umožňujú vyzdvihnúť postavenie žien v rôznych kontextoch, od tých, kde najviac prevažujú muži, až po tie, kde majú ženy najväčšie zastúpenie. Rodová rovnosť nie je „ženská záležitosť“. Je to nevyhnutná podmienka na vybudovanie spravodlivej, odolnej a prosperujúcej spoločnosti. Preto je dôležité, aby ženy a muži kráčali touto cestou spolu, bok po boku, a preukazovali si vzájomnú úctu a podporu.

Maria Nikolopoulou, členka EHSV a predsedníčka skupiny Rovnosť

PREDSTAVTE SI UKRAJINU...

V rubrike „Predstavte si Ukrajinu“ uverejňujeme fotografie zobrazujúce vojnu na Ukrajine a jej následky. Tieto svedectvá často prinášajú novinári, pretože práve oni sa dostanú tam, kam my nemôžeme ísť, a zaznamenávajú stopy po vojne, aby neupadli do zabudnutia.

Dnešnú fotografiu vybrala a okomentovala jej autorka, poľská novinárka a spravodajkyňa pri EÚ **Jowita Kiwnik Pargana**, ktorá priniesla mnoho reportáží z Ukrajiny.

Zatiaľ čo sa rozhodujem, ktorú fotografiu vybrať, dopadajú v Kyjeve, L'vove, Dnipre, Charkove a Záporoží ruské rakety. Putin sa tým mstí za Krymský most a táto fotografia sa stáva bohužiaľ znovu aktuálnou. V tú noc sa sirény rozoznali o druhej hodine ráno. Oleksij Kolomijec, biatlonista a niekdajší olympionik z obdobia

ZSSR, ktorý na olympijských hrách v roku 1980 v Moskve niesol olympijskú pochodeň, zobudil svoju rodinu. Všetci utekali dolu do pivnice, kde Oleksij pripravil úkryt. Priniesol sem koberce, deky, prikrývky, spacie vaky a zásoby jedla a pod matrace ukryl zbrane. Oleksijova manželka Ljudmila a jej vnuk zaspali schúlení na pohovke. Oleksij zostal strážiť. Poplach trval hodinu. Ráno sa sirény rozozvučali znova, takže sa – ako už mnohokrát za posledné dni – naraňajkovali v pivnici. Po 24. februári sa bombové úkryty stali pre Ukrajincov každodennou realitou. Mnohé stanice metra a pivnice nemocníc, divadiel či škôl sa zmenili na úkryty. Niektorí Ukrajinci, tak ako Oleksij, sa ukrývajú v pivniciach svojich domov.

Jowita Kiwnik Pargana, poľská novinárka, spravodajkyňa Deutsche Welle v Bruseli, autorka mnohých reportáží z okupovanej Ukrajiny.

„JEDNA OTÁZKA PRE...“

„Jedna otázka pre ...“

V rubrike „Jedna otázka pre...“ sa pýtame členov EHSV, prečo je navrhované stanovisko dôležité pre európsku legislatívu z hľadiska organizovanej občianskej spoločnosti. Túto otázku sme tentoraz položili Tomaszovi Wróblewskému, ktorý je autorom stanoviska o strategických žalobách proti verejnej účasti (SLAPP).

EHSV: Ste spravodajcom stanoviska SOC/734 na tému „Iniciatíva proti zneužívaniu súdnych sporov zameraných proti novinárom a obhajcom práv“. Neznáma skratka SLAPP (Strategic Lawsuits Against Public Participation) označuje strategické žaloby proti účasti verejnosti na demokratickej diskusii. Tieto praktiky ohrozujú slobodu prejavu a poškodzujú najmä investigatívnych novinárov, pretože vedú k ich zastrašovaniu a obťažovaniu, na ktoré sa využívajú súdne postupy. V snahe zamedziť tomu Európska komisia navrhuje smernicu EÚ proti strategickým žalobám proti verejnej účasti. Ako EHSV hodnotí tento návrh a čo by malo zaistiť jeho účinnosť?

Tomasz Wróblewski: ?o je strategická žaloba proti verejnej ú?asti (SLAPP) a ako sa proti nej bráni??

Sloboda prejavu a sloboda verejnej diskusie sú základom moderných demokracií. Možnosť poskytovať informácie, vyjadrovať postoje alebo prezentovať názory má zásadný význam pre rozvoj informovanej občianskej spoločnosti. Týmto základnými hodnotami sa riadia opatrenia na predchádzanie strategickým žalobám proti

verejnej účasti (SLAPP).

V posledných rokoch narastá počet prípadov zneužívania právnych a súdnych inštitúcií na obťažovanie a zastrašovanie novinárov, spoločenských aktivistov, obhajcov ľudských práv, oznamovateľov alebo bežných občanov, ktorí sa verejne angažujú. EHSV preto víta iniciatívu Komisie s cieľom poskytnúť primerané nástroje na ochranu pred zneužívaním spravodlivosti, ktoré obmedzuje tok informácií a možnosť prezentovať postoje a názory.

Komisia síce navrhuje nanajvýš adekvátne mechanizmy, no na komplexné riešenie tohto problému by bolo vhodné zvážiť ich rozšírenie. Keďže plánovaná smernica má cezhraničný charakter, je potrebné, aby jednotlivé krajiny konali súbežne s cieľom preskúmať existujúce právne opatrenia a zaviesť vnútroštátne riešenia, ktoré poskytnú aj na tejto úrovni primeranú ochranu pred strategickými žalobami proti verejnej účasti.

Pritom sa nesmie zabúdať na mimoriadne dôležitú otázku primeraného vzdelávania. Informovanosť o hrozbe, ktorú strategické žaloby proti verejnej účasti predstavujú, a o možnostiach ochrany, ktoré ponúka smernica a vnútroštátne právne predpisy, by sa mala zvýšiť tak medzi odborníkmi pracujúcimi v oblasti práva, ako aj medzi účastníkmi verejnej diskusie.

Tomasz Wróblewski je členom EHSV.

HÁDAJTE, KTO JE NAŠÍM HOS?OM...

Mimoriadny hos?

V rubrike „Mimoriadny hosť“ si môžete prečítať komentáre a názory ľudí, ktorých postoje, činy a angažovanosť si zaslúžia pozornosť a uznanie verejnosti. V tomto čísle uverejňujeme článok poľskej novinárky a korešpondentky o EÚ Jowity Kiwnik-Pargany.

Poľská novinárka **Jowita Kiwnik-Pargana** pracovala pre denník Gazeta Wyborcza a Poľskú tlačovú agentúru. Je absolventkou Poľskej školy reportáže. Už niekoľko rokov je akreditovaná spravodajkyňou v inštitúciách Európskej únie a pracuje v poľskej redakcii Deutsche Welle v Bruseli. Je autorkou mnohých článkov na tému sociálnych vecí, kultúry a medzinárodných záležitostí. Od februára 2022 pravidelne cestuje na Ukrajinu, aby zdokumentovala vojnové dianie a písala reportáže o životoch Ukrajincov.

Jowita Kiwnik-Pargana: Moji ukrajinskí hrdinovia

Začalo sa to na hranici. Krátko po vypuknutí vojny na Ukrajine som sa vybrala na hraničný priechod, v tom čase ešte nie pracovne, ale s humanitárnou pomocou. Cez hranice v tých dňoch prúdili davy ľudí, najmä žien a detí, ktorých všetky dovtedajšie plány prestali byť zo dňa na deň aktuálne.

Stretla som sa so ženami, ktoré dokázali zabaliť celý svoj majetok do jedného plecniaka a išli na hranicu desiatky kilometrov pešo, tlačiac pre sebou detské kočíky. Vo svojej vlasti zanechali manželov a synov a netušili, kde budú túto noc spať alebo kto ich prichýli.

Krátko nato som vycestovala na Ukrajinu, tentoraz ako novinárka, aby som ukázala, ako vojna mení ľuďom život.

Vypočula som si príbeh Inny z Mariupola, ktorá sa tri týždne skrývala v pivnici a videla telá susedov na ulici, ale nemohla ich pochovať, lebo vonku neutíchala strelba.

Petro, tiež z Mariupola, mi opísal, ako hľadal pitnú vodu v liatinových radiátoroch.

A 82-ročná Halina, ktorá zostala vo vojne sama, mi prezradila: „Zbadala som staretku. Podišla som k nej a vidím, že plače. Povedala som jej: neplač, kam pôjdeš ty, pôjdem aj ja! Nenechám ťa tu.“

Pamätám si ukrajinské deti, ktoré sa mi zverili s tým, čo pre ne znamená vojna. Päťročnú Alisu, ktorá vedela, že vo vojne sa zabíjajú ľudia. A 12-ročného Žeňu, ktorý s presvedčením vyhlásil, že Putin nie je prezident, ale diktátor.

Dozvedela som sa príbeh dievčaťa, ktoré náhradná matka opustila krátko po narodení a po ktorom biologickí rodičia nikdy nepátrali.

Zoznam hrdinov mojich reportáží je dlhý. Za každým menom sa skrýva iný príbeh poznamenaný vojnou. Nepočúva sa to ľahko, ale v takých chvíľach si musí novinár zachovať chladnú hlavu.

Nie je čas na naše emócie, nie sme tu nato, aby sme plakali spolu s našimi hrdinami, ale aby sme si vypočuli ich príbehy. Na slzy bude času dosť neskôr, po práci, doma.

Ukrajinci odpovedajú ochotne. Chcú hovoriť o tom, aké zverstvá páchajú Rusi, snažia sa vyvrátiť ruské dezinformácie, podľa ktorých Ukrajinci fingujú útoky a zabíjajú sa sami.

Úlohou nás, novinárov, je informovať svet o tom, čo sa skutočne deje na Ukrajine.

Dôraz na MSP v pripravovaných opatreniach EÚ mal pozitívny ohlas v diskusii v EHSV

V diskusii o výzvach a perspektívach pre malé a stredné podniky (MSP) v EÚ, ktorú usporiadal EHSV, diskutujúci/rečníci uvítali opatrenia avizované v prejave o stave Únie a debatovali o návrhoch EHSV na uľahčenie prevodov podnikov vzhľadom na ich

rastúci počet.

Na plenárnom zasadnutí EHSV sa 22. septembra uskutočnila diskusia na tému **MSP v Európe - výzvy a perspektívy**. Hostami plenárneho zasadnutia boli belgický minister pre MSP **David Clarinval**, tajomníčka Európskej konfederácie odborových zväzov **Isabelle Schömann** a generálna tajomníčka asociácie SMEunited **Véronique Willems**. Na programe bola okrem iného prezentácia stanoviska EHSV o prevodoch podnikov v EÚ.

David Clarinval vykreslil rôznorodú situáciu belgických MSP, s ich silnými stránkami, ako je digitalizácia, inovatívnosť a prístup k financiám, aj slabunami, ktoré predstavuje nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily, automatická indexácia plátov a oneskorené platby. Upozornil, že „jednotný trh má pre tieto podniky zásadný význam“. „Nie je to však vždy ideálne, a dokonca teraz by riešenie energetických problémov mohlo zostať v mnohých prípadoch na úrovni štátov,“ dodal. Potom opísal opatrenia, ktoré zaviedli belgické orgány, aby pomohli podnikom prekonať energetickú krízu, s dôrazom na flexibilné spôsoby platieb.

Isabelle Schömann uznala, že je správne podporovať MSP v týchto ťažkých časoch, pričom treba prehodnotiť pravidlá štátnej pomoci a politiku hospodárskej súťaže. Je potrebné investovať do vzdelávania, zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie s cieľom pomôcť podnikom zvládnuť zelenú a digitálnu transformáciu, ale podniky a MSP by nemali k sociálnemu rozmeru tejto dvojakej transformácie pristupovať len z hľadiska zručností. „Podobne ako to bolo v prípade nedávnych kríz, nie je prijateľné, aby podniky, či už veľké alebo malé, mali prístup k verejným peniazom bez akýchkoľvek podmienok. Musia sa stanoviť sociálne podmienky v záujme zachovania pracovných miest – kvalitných pracovných miest. To zahŕňa aj účinné uplatňovanie demokracie na pracovisku prostredníctvom informovania pracovníkov a konzultácií s nimi. Predvídať zmeny nie je len úlohou podnikov. Podniky na tom musia pracovať spolu so zamestnancami, ak majú všetci podporiť zavádzané opatrenia,“ pripomenula Isabelle Schömann.

Véronique Willems ocenila nové opatrenia, ktoré avizovala predsedníčka Komisie vo svojom prejave o stave Únie, najmä obmedzenie príjmov výrobcov elektriny a balík pomoci pre MSP, ktoré to potrebujú, a predovšetkým smernicu o oneskorených plátbách. „Jednoducho nie je fér, že každý štvrtý podnik v konkurze sa v tejto situácii ocitol preto, lebo nedokázal včas splatiť účty. Komisia v tomto funkčnom období spustila mnohé iniciatívy, ktoré budú mať vplyv na MSP. Zatiaľ by sme to však nenazývali podporným právnym rámcom,“ uviedla, pričom upozornila na prvky, ktoré podľa jej organizácie chýbajú. Okrem iného treba zefektívniť [test vplyvu na MSP](#) a zmierniť regulačnú záťaž, pretože prístupom „jeden za jeden“ sa určite neznižuje. Zdôraznila, že pri prijatí každého ďalšieho predpisu by sa malo viacero iných predpisov odstrániť. (dm)

EHSV vyzýva na zavedenie „mládežníckeho testu EÚ“ pre všetky budúce právne predpisy

Na svojom septembrovom plenárnom zasadnutí prijal EHSV stanovisko z vlastnej iniciatívy na tému Mládežnícky test EÚ. Mladí ľudia sa už roky dožadujú, aby sa pri prijímaní rozhodnutí zohľadňovali ich názory. Týmto stanoviskom sa EHSV stáva

prvým orgánom EÚ, ktorý podporil ich požiadavku, aby sa vytvoril mechanizmus, ktorý umožní posúdiť vplyv budúcich právnych predpisov na mládež.

Výbor zastáva názor, že ak chceme dosiahnuť dlhodobý vplyv a nadviazať na odkaz Európskeho roka mládeže, musia byť mladí ľudia zapojení do tvorby politiky.

„Mladí ľudia sa dožadujú mládežníckeho testu EÚ,“ pripomenula spravodajkyňa EHSV **Katrína Leitāne**. „V záujme lepších predpisov a politik by sa mal takýto test zaviesť. Mal by to byť nástroj na analýzu vplyvu navrhnutý tak, aby sa zabezpečilo, že žiadne politiky nebudú mať negatívny dosah na mládež a budúce generácie, a to vďaka zmysluplnému zapájaniu mladých ľudí a navrhovaniu zmierňujúcich opatrení.“

EHSV konštatuje, že mládežnícky test EÚ sa spomína aj v oznámení Európskej komisie o výsledkoch Konferencie o budúcnosti Európy. Zdôrazňuje však, že návrh Európskej komisie je vzdialený od cieľov pôvodného návrhu, chýba v ňom zmysluplná spolupráca s mládežníckymi organizáciami a odborníkmi a systematické zohľadňovanie mládeže vo všetkých politikách, aby sa vzal do úvahy dlhodobý vplyv politik na budúce generácie.

EHSV taktiež vyzýva na väčšiu spoluprácu medzi inštitúciami pri zosúladovaní doterajších úspešných iniciatív, ako je dialóg EÚ s mládežou, Vaša Európa, váš názor a Európske podujatie pre mládež. Okrem toho načrtáva zoznam návrhov na podporu zapojenia mládeže v rámci EHSV a zváži spôsoby, ako by sa koncepcia mládežníckeho testu EÚ mohla začleniť do jeho práce. (gb)

Fond na prispôsobenie sa zmene klímy v záujme rýchlej reakcie na krízy

V stanovisku z vlastnej iniciatívy EHSV navrhuje vytvoriť fond na prispôsobenie sa zmene klímy s cieľom zabezpečiť rýchlu reakciu na nové klimatické a energetické krízy. Tento fond by dopĺňal existujúce politiky EÚ a zaistil efektívnejšie využívanie

dostupných finančných prostriedkov.

Napríklad Fond solidarity EÚ so svojim ročným rozpočtom vo výške 500 miliónov EUR nedokáže pokryť škody spôsobené prírodnými katastrofami v roku 2021, hoci od roku 2002 poskytuje členským štátom pozoruhodnú podporu. Odhaduje sa, že len záplavy v západnej Európe spôsobili škody vo výške 38 miliárd EUR.

Spravodajca **Ioannis Vardakastanis** má o fonde na prispôsobenie sa zmene klímy jasnú predstavu: „Našou víziou je zabezpečiť silný mechanizmus financovania s využitím existujúcich finančných prostriedkov EÚ s cieľom rýchlo reagovať na núdzové situácie a pomôcť pri obnove poškodených komunít. Je to veľmi ambiciózny spôsob, ako obnoviť a chrániť oblasti, ktoré zasiahli závažné klimatické, energetické a environmentálne krízy.“

Okrem toho súčasná energetická kríza nebola ešte na obzore, keď sa vypracúval rozpočet viacročného finančného rámca EÚ na roky 2021 – 2027 a plán obnovy NextGenerationEU. Naliehavo potrebné investície do energie z alternatívnych zdrojov by fond na prispôsobenie sa zmene klímy mohol zaistiť efektívnejšie ako doterajšie mechanizmy. Je to obzvlášť dôležité práve teraz, keď mnohí ľudia nedokážu zaplatiť účty za plyn alebo elektrinu.

„Nie sme dostatočne pripravení reagovať na núdzové situácie a katastrofy spôsobené zmenou klímy a energetickou krízou, ani z hľadiska objemu finančných prostriedkov, ani pokiaľ ide o rýchlosť zásahu,“ dodala spravodajkyňa stanoviska **Judith Vorbach**. „Vytvorenie fondu na prispôsobenie sa zmene klímy by bolo dôležitým nástrojom na riešenie tohto problému.“ (tk)

EÚ musí upriami? pozornosť na sociálnu udržateľnosť?

V stanovisku z vlastnej iniciatívy EHSV žiada Komisiu, aby opísala ustanovenia, ktoré sú potrebné na rozšírenie taxonómie EÚ v oblasti udržateľnosti na sociálne ciele. Komisia má na základe nariadenia o taxonómii povinnosť uverejniť súvisiacu správu, ale

doteraz to neurobila.

„EHSV požaduje holistickú taxonómiu EÚ, ktorá by zahŕňala environmentálnu aj sociálnu udržateľnosť. Sociálna taxonómia by pomohla nasmerovať investície na sociálne ciele,“ uviedla spravodajkyňa **Judith Vorbach**. „Mala by byť zlatým štandardom, ktorý bude odrážať vyššiu úroveň ambícií, než sa stanovuje v právnych predpisoch.“

Taxonómia EÚ je klasifikačný systém, ktorým sa stanovuje zoznam environmentálne udržateľných hospodárskych činností na zvýšenie udržateľných investícií na podporu Európskej zelenej dohody.

EHSV je presvedčený, že sociálna taxonómia by pomohla zabrániť falošným tvrdeniam podnikov, ktoré chcú prilákať sociálne zodpovedných investorov, keďže by museli poskytovať presné informácie o svojej sociálnej stope. Inteligentne koncipovaná sociálna taxonómia môže pomôcť zabrániť uvádzaniu nepravdivých informácií s cieľom vyvolať dojem sociálnej angažovanosti (*social washing*) podľa vzoru environmentálne klamlivých vyhlásení.

Člen študijnej skupiny **Kęstutis Kupšys** zdôraznil, že finančný sektor je ochotný diskutovať o sociálnej taxonómii. „Na trhu existuje dopyt po udržateľných finančných produktoch, ako aj po sociálnej udržateľnosti,“ uviedol. „Pokiaľ sa nevytvorí jasná klasifikácia toho, čo sa považuje za „sociálne“, bude tento

aspekt v oblasti udržateľných investícií chýbať.“ (tk)

Základné práva a právny štát: je najvyšší ?as prejs? od odporú?aní k ?inom!

EHSV zorganizoval 26. septembra **konferenciu zameranú na najnovšiu správu Európskej komisie o právnom štáte s cieľom diskutovať o tom, ako zabezpečiť, aby odporúčania uvedené v správe konkrétne zlepšenie v členských štátoch.**

V [správe Európskej komisie o právnom štáte](#) sa po prvý raz uvádzajú konkrétne odporúčania pre jednotlivé krajiny, zamerané na témy, ako je súdnictvo, korupcia, médiá a systém brzd a protiváh. Pokrok v členských štátoch EÚ je nerovnomerný a v mnohých z nich pretrvávajú vážne obavy.

Predsedníčka EHSV **Christa Schweng** pri otvorení konferencie uviedla, že „EÚ by mala proti každému novému útoku na demokraciu, právny štát a ľudské práva, hneď ako k nemu dôjde a kdekoľvek sa to stane, vždy použiť všetky svoje nástroje vrátane rozpočtovej podmienenosti“.

Európsky komisár pre spravodlivosť **Didier Reynders** vysvetlil, že „tento rok sa opäť ukázalo, aké nevyhnutné je zakotviť v EÚ pevnú kultúru právneho štátu. Keďže sa spoločne usilujeme pomáhať Ukrajine brániť jej zvrchovanosť a integritu, ak chceme zostať dôveryhodní, musíme chrániť právny štát aj v Európskej únii“.

Konferencia bola tiež príležitosťou predstaviť [druhú súhrnnú správu skupiny EHSV Základné práva a právny štát](#). Správa poskytuje prehľad o návštevách krajín, ktoré skupina uskutočnila v roku 2020 a 2021 v Dánsku, Nemecku, Írsku, Česku, Španielsku, na Cypre a v Litve. „Hoci demokratické systémy v krajinách, ktoré sme navštívili, preukázali celkovo dobrú úroveň odolnosti, je nepochybne potrebné, než kedykoľvek predtým zaisťovať záruky a účinný systém brzd a protiváh, ako aj dohľad zo strany občianskej spoločnosti,“ upozornil predseda skupiny **Cristian Pîrvulescu**.

Stála predstaviteľka Českej republiky pri EÚ **Edita Hrdá** vo svojom príspevku na záver konferencie vyzdvihla význam občianskej spoločnosti: „Občianska spoločnosť dokáže dať ľudským právam reálnu podobu. Podpora právneho štátu je permanentnou úlohou, ktorá si vyžaduje nielen našu spoluprácu, ale aj neustálu ostražitosť.“ (gb)

Ekologické ocenenia EÚ za rok 2022: najlepší v kategóriách MSP, potravinový maloobchod a reštaurácia sú z Nemecka, Belgicka a Švédska

Európsky hospodársky a sociálny výbor 23. septembra vyhlásil víťazov prvého ročníka súťaže o **ekologické ocenenia EÚ**, ktorú zorganizoval spoločne s Európskou komisiou a ďalšími partnermi, aby ocenil excelentnosť v hodnotovom reťazci ekologickej

poľnohospodárskej výroby.

Víťazmi sa stali::

- najlepší ekologický malý alebo stredný podnik: **Goodvenience.BIO GmbH** – Magdala, spolková krajina Durínsko, Nemecko
- najlepší ekologický maloobchodný predajca potravín: **La ferme à l'arbre de Liège** – Lantin, provincia Liège, Belgicko
- najlepšia ekologická reštaurácia: **Lilla Bjers HB** – Visby, ostrov Gotland, Švédsko

Výhercovia všetkých kategórií boli vyhlásení počas slávnostného ceremoniálu, ktorý sa uskutočnil v Európskej komisii pri príležitosti Dňa ekologických potravín. Jeho hosťiteľom bol komisár EÚ pre poľnohospodárstvo **Janusz Wojciechowski**.

Predsedníčka EHSV **Christa Schwengová** pripomenula, že „EHSV už roky stojí na čele úsilia o udržateľnejšiu a komplexnejšiu potravinovú politiku v EÚ. Preto sme veľmi hrdí, že sme spoluorganizátorom tejto súťaže a pomáhame zlepšiť informovanosť o potenciáli odvetvia ekologickej poľnohospodárskej výroby prispieť k dosiahnutiu udržateľnejších potravinových systémov.“

„Dnešní víťazi ukázali, ako každodenne pracujú na tom, aby sa prechod na udržateľnejšie a spravodlivejšie potravinové systémy stal realitou,“ povedal predseda sekcie EHSV pre poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka a životné prostredie **Peter Schmidt**,

Tieto ocenenia boli vytvorené ako súčasť záväzku prijatého v [akčnom pláne rozvoja ekologickej poľnohospodárskej výroby](#), ktorý vypracovala Európska komisia, pričom cieľom je uznať excelentnosť v ekologickom potravinovom reťazci od poľnohospodárov až po reštaurácie. (ks)

Zavádzanie technológií na odstraňovanie oxidu uhličitého v priemysle je kľúčom k dosiahnutiu cieľov Zelenej dohody

Na svojom septembrovom plenárnom zasadnutí prijal EHSV **stanovisko z vlastnej iniciatívy** o technológiách na dekarbonizáciu priemyslu EÚ.

V európskom klimatickom predpise sa stanovil ambiciózny cieľ zníženia emisií skleníkových plynov do roku 2030 a potvrdil cieľ dosiahnuť do roku 2050 klimatickú neutralitu. V záujme splnenia týchto cieľov bude potrebné zaviesť technológie na odstraňovanie oxidu uhličitého. Tieto technológie sú na dosiahnutie cieľov [Parížskej dohody](#) tým potrebnéjšie, čím rýchlejšie a prísnejšie sa pristupuje k znižovaniu emisií skleníkových plynov.

„Dekarbonizácia si v nasledujúcich 30 rokoch bude vyžadovať hĺbkovú transformáciu priemyselných činností,“ upozornil spravodajca stanoviska **Andrés Barceló Delgado**. „Hoci mnohé technológie s nízkymi emisiami už existujú, pokrok v tejto oblasti je stále nedostatočný. Na rozšírenie a rozsiahle zavedenie týchto prelomových technológií budeme potrebovať ambiciózne technologické plány a EÚ musí podporovať inovácie prostredníctvom fondov v oblasti klímy a inovácie.“

Podľa toho, kedy sa tieto technológie zavedú, môžu slúžiť na dva rôzne ciele: 1) urýchliť dosiahnutie čistých nulových emisií kompenzáciou emisií z odvetví, kde sa ťažšie znižujú, a tým zvýšiť pravdepodobnosť, že sa nepresiahnu stanovené limity nárastu teploty, alebo 2) znížiť globálne otepľovanie pod tieto limity po ich dočasnom prekročení.

„Na zelenú transformáciu v priemysle je preto nevyhnutný rozvoj technológií spolu so vzdelávaním a rekvalifikáciou pracovnej sily. Sociálny dialóg na všetkých úrovniach – európskej, národnej aj regionálnej – by mal pomáhať zvyšovať povedomie, akceptáciu a podporu pre zelenú a spravodlivú transformáciu tohto odvetvia. Budovanie kapacít a projekty na vymedzenie kľúčových zručností budú nevyhnutné na to, aby sa zabezpečila účinná transformácia priemyslu, pri ktorej sa na nikoho nezabudne,“ zdôraznila spolupredavkyňa stanoviska **Monika Sitárová**. (ks)

Energia: EHSV varuje pred vznikom nových závislostí

EHSV vo svojom nedávnom stanovisku podporil plán Európskej komisie REPowerEU, ktorý má EÚ pomôcť zaobísť sa bez ruského plynu a ropy. Upozornil však, že mnohým problémom, ktoré sa v súčasnosti naliehavo riešia, sa mohlo predísť alebo mohli byť menej závažné, keby sa už dávno zmenšila závislosť od energetického dovozu a dokončil trh s energiou, ako to EHSV už roky požaduje.

V stanovisku, ktoré bolo prijaté na septembrovom plenárnom zasadnutí a ktoré vypracovali **Stefan Back**, **Thomas Kattinig** a **Lutz Ribbe**, výbor zdôraznil, že ak sa nenájdu primerané riešenia, demokratický systém bude vzhľadom na kombinované hospodárske a sociálne dôsledky súčasnej krízy vystavený veľkému tlaku. Je nevyhnutné prijať okamžité opatrenia, ktoré zaisťujú bezpečnosť dodávok za „čo najpriateľnejšie“ ceny tak pre spotrebiteľov, ako aj pre priemysel, ktorých zasiahol súčasný dramatický nárast cien, inak začnú vznikať sociálne nepokoje.

EHSV zastáva názor, že plán REPowerEU je krokom správnym smerom, varuje však, že tieto núdzové opatrenia nesmú viesť k novým závislostiam a nemali by brániť úsiliu čo najskôr dosiahnuť klimatickú neutralitu.

Skôr než Komisia uzavrie partnerstvá s nedemokratickými alebo politicky nestabilnými krajinami, mala by vypracovať geopolitickú stratégiu energetického dovozu, v ktorej zohľadní aj naliehavé otázky v oblasti energetiky a klímy,

Výbor sa domnieva, že vzhľadom na naliehavú potrebu zaistiť dodávky je potrebná flexibilita, pokiaľ ide o dočasné využívanie fosílnych a nízkoemisných palív. (mp)

Na boj proti zmene klímy potrebuje EÚ viac verejných investícií do energetickej infraštruktúry

EÚ musí klimatickú krízu riešiť tromi prostriedkami: mobilizáciou financií, zapojením občanov a súkromného sektora a silným politickým vedením. To je hlavné posolstvo stanoviska EHSV z vlastnej iniciatívy, ktoré bolo prijaté na septembrovom plenárnom zasadnutí.

V [stanovisku](#), ktoré vypracovali **Thomas Kattinig** a **Lutz Ribbe** sa uvádza, že na to, aby EÚ uspokojila rastúci dopyt po elektrine a dosiahla klimatické ciele, musí viac investovať do inteligentných energetických systémov a systémov získavania energie z obnoviteľných zdrojov, ako aj do infraštruktúry na uskladňovanie, a že každý musí prispieť svojím dielom.

Podľa federácia európskeho elektroenergetického priemyslu Eurelectric sa investície EÚ do elektrizačnej sústavy musia zdvojnásobiť na 55 miliárd EUR ročne a prostriedky na budovanie kapacít v oblasti čistej výroby energie zvýšiť na 75 miliárd EUR ročne.

„Na to, aby sme splnili ciele v oblasti transformácie energetiky a klimatické ciele, potrebujeme rozsiahle verejné investície. Je to nevyhnutné, ak chceme zaručiť bezpečnosť dodávok, odstrániť energetickú chudobu, zachovať prijateľné ceny a vytvárať pracovné miesta,“ zdôraznil **Thomas Kattinig**.

EHSV so zreteľom na budúcu organizáciu energetických systémov a infraštruktúry podporuje zámer Komisie zlepšiť koncepciu trhu s elektrickou energiou a jednoznačne sa zasadzuje za také hodnotenia trhu, pri ktorých sa analyzuje správanie všetkých potenciálnych účastníkov. **Lutz Ribbre** upozornil, že „v záujme navrhnutia dobre fungujúceho energetického trhu je kľúčové, aby Komisia posúdila výhody a nevýhody verejného a súkromného vlastníctva a/alebo súkromného financovania energetickej infraštruktúry“.

EHSV odporúča, aby sa investície do infraštruktúry financovali zdaňovaním neočakávaných ziskov energetických spoločností a aby sa na všetky projekty spojené s energetickou nezávislosťou uplatňovalo tzv. zlaté pravidlo. (mp)

Cenovo dostupná a kvalitná zdravotná starostlivosť pre všetkých Európanov: model spoločnosti, s ktorým sa stotožňujeme

EHSV v diskusii s podpredsedom Komisie Margaritisom Schinasom na svojom septembrovom plenárnom zasadnutí vyzval Komisiu, aby bola ambiciózná pri vykonávaní novej európskej stratégie v oblasti starostlivosti. EHSV upriamil pozornosť na zdravotníckych pracovníkov a ich zručnosti, vzdelávanie a pracovné podmienky a vyzdvihol budovanie dôvery ako predpoklad úspechu európskeho priestoru pre zdravotné údaje.

EHSV na svojom plenárnom zasadnutí 22. septembra usporiadal diskusiu o iniciatívach v rámci politiky EÚ v oblasti zdravia, do ktorej sa zapojil aj podpredseda Európskej komisie a komisár pre podporu európskeho spôsobu života **Margaritis Schinas**.

Predsedačka EHSV **Christa Schweng** uviedla, že „EHSV podporuje všetky iniciatívy EÚ na vytvorenie európskej zdravotnej únie a zvýšenie odolnosti a pripravenosti na akékoľvek budúce hrozby“.

„Sme odhodlaní ukázať, že zdravie nie je len oblasť politiky, ale že nás definuje ako takých. Je to súčasť modelu otvorenej spoločnosti, s ktorou sa stotožňujeme, súčasť nášho európskeho spôsobu života,“ zdôraznil komisár **Schinas**.

EHSV ako prvá inštitúcia EÚ, ktorá vyzvala na vytvorenie európskej zdravotnej únie, prijal stanoviská k dvom nedávnym iniciatívam Komisie v oblasti zdravia, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby každý Európan mal prístup k cenovo dostupnej a vysokokvalitnej zdravotnej starostlivosti.

V stanovisku o európskom priestore pre zdravotné údaje EHSV ocenil príslušný legislatívny návrh ako vynikajúcu príležitosť na podporu jednotlivcov pri prístupe k ich osobným zdravotným údajom a kontrole nad nimi. Takisto odobril rozsiahlu verejnú komunikačnú kampaň s cieľom pomôcť ľuďom pochopiť výhody zdieľania údajov a získať dôveru v systém.

„Dôvera bude mať zásadný význam. Občania musia mať dobrý pocit z využívania svojich údajov, a to tak z hľadiska zlepšenia verejných služieb, ako aj z hľadiska možného využitia týchto údajov na boj proti chorobám a vývoj inovatívnych riešení výskumnými pracovníkmi,“ uviedol spravodajca stanoviska **Gonçalo Lobo Xavier**.

EHSV tiež prijal stanovisko na tému *Stratégia pre pracovnú silu v zdravotníctve a starostlivosti*, v ktorom vyzval na vytvorenie ambiciózneho stratégie v oblasti starostlivosti zameranej na ľudí, ktorá by mohla zlepšiť zdravotnú a dlhodobú starostlivosť v celej EÚ a zabezpečiť rovnaké normy kvality vo všetkých členských štátoch, ako aj vo všetkých regiónoch v každej krajine. Navrhuje zaviesť Európsku záruku starostlivosti s cieľom zabezpečiť, aby mal každý, kto žije v EÚ, prístup k cenovo dostupným službám zdravotnej a opatrovateľskej starostlivosti.

„Systém starostlivosti je zaťažujúcou skúškou nášho európskeho spôsobu života, ktorý musí byť sociálne spravodlivý a inkluzívny,“ uviedla spravodajkyňa stanoviska **Zoe Tzotze-Lanara**.

Spoluspravodajca **Danko Relić** zdôraznil potrebu vzdelanej, kvalifikovanej a motivovanej pracovnej sily v oblasti zdravotnej starostlivosti. „Zdravotníci musia mať dobré pracovné podmienky. Musia byť primerane

platení a mať dôstojný pracovný čas, musia mať dobrú rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom a záruky, pokiaľ ide o ich zdravie a bezpečnosť pri práci,“ zdôraznil **Danko Relić**. (II)

Boj proti energetickej chudobe by mal byť prioritou politického programu krajín EÚ

EHSV vo svojom nedávnom stanovisku vyzýva EÚ a členské štáty, aby zaviedli naliehavé opatrenia na predchádzanie energetickej chudobe a na boj proti nej, keďže počet domácností EÚ, ktoré nie sú schopné vykurovať svoje domovy, pravdepodobne vzrastie a

ročná miera inflácie energie presahuje 40 %.

EHSV nalieha na Európsku úniu (EÚ) a členské štáty, aby bolo pre ne absolútnou prioritou zaistiť rovnaký prístup k energii a bezpečnosť dodávok energie za prijateľné ceny.

Výbor vo svojom stanovisku [Boj proti energetickej chudobe a odolnosť EÚ](#) prijatom na septembrovom plenárnom zasadnutí uznáva dôležitosť, aká sa energetickej chudobe pripisuje v nedávnych iniciatívach Európskej komisie, ako je balík Fit for 55, v rámci vykonávania Európskej zelenej dohody a iniciatívy „vlna obnovy“. EHSV však varuje, že bez rýchleho vykonávania, pevných záväzkov a konkrétnych opatrení členských štátov tieto iniciatívy nebudú postačovať na riešenie súčasnej krízy.

Ako uviedol spravodajca stanoviska **Ioannis Vardakastanis**, „na úrovni EÚ by mal existovať spoločný prístup k chápaniu energetickej chudoby a riešeniu tohto problému“. „A tento prístup môže viesť k spoločnej definícii. Zároveň by sme mali ponechať na každý členský štát, aby našiel riešenia šité na mieru. Členské štáty musia zabezpečiť, aby najzraniteľnejšie osoby nezostali bez podpory.“

Vnútroštátne opatrenia na zmiernenie negatívnych účinkov rastúcich cien na najzraniteľnejších spotrebiteľov by mali zahŕňať priamu finančnú podporu a sociálne politiky, resp. stimuly a podporu znižovania spotreby energie v závislosti od vnútroštátnych a miestnych osobitostí.

V záujme skutočne holistického prístupu vyzval EHSV na vytvorenie širokej a ambiciózneho politickej koalície na odstránenie energetickej chudoby, pričom príslušné opatrenia by sa ďalej rozvíjali v rámci stratégie EÚ. Jej cieľom by bolo obmedziť do roku 2030 energetickú chudobu na minimum a úplne ju odstrániť v dlhodobom horizonte.

Do koalície by okrem inštitúcií EÚ mali byť zapojené aj organizácie občianskej spoločnosti vrátane organizácií zastupujúcich obyvateľov, ktorí sú najviac ohrození energetickou chudobou. Miestne a regionálne samosprávy by mali byť taktiež zapojené.

EHSV takisto zdôraznil, že je dôležité investovať do energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti, ako aj do rozsiahlej obnovy budov. Členské štáty by v spolupráci s miestnymi a regionálnymi samosprávami mali uprednostniť hĺbkovú obnovu, ktorá by viedla k úsporám energie nad 60 %. Je zrejmé, že na to je potrebný veľký objem súkromných investícií. (II)

Usmernenia Komisie o zamestnanosti pre členské štáty primerane reagujú na najnaliehavejšie výzvy

EHSV sa nedávno pozitívne vyjadril o usmerneniach Európskej komisie pre politiky zamestnanosti členských štátov a označil ich za vhodné, keďže sa zaoberajú najnaliehavejšími problémami na trhu práce.

V [stanovisku](#) prijatom na septembrovom plenárnom zasadnutí EHSV upozorňuje, že čoraz neistejšia geopolitická situácia, ktorá pravdepodobne negatívne ovplyvní hospodárstvo EÚ, spôsobí vysokú infláciu a recesiu a zníži kúpnu silu, si vyžaduje rozhodné opatrenia členských štátov, ktoré by sa mali usilovať o skutočne integrovaný jednotný trh a pomôcť malým a stredným podnikom rozširovať sa.

„Keďže nedostatok pracovnej sily opäť rastie, treba zaviesť účinné opatrenia na povzbudzovanie sociálnych partnerov, aby pracovali na uspokojovaní potreby zručností na národnej úrovni opatreniami prispôbenými jednotlivým odvetviam a miestnym podmienkam. Nadobúdanie príslušných zručností a kompetencií je čoraz dôležitejšie pre pracovníkov aj podniky,“ uviedla na plenárnom zasadnutí spravodajkyňa stanoviska **Marija Minčeva**.

Podľa EHSV by sociálni partneri mali zohrávať väčšiu úlohu pri navrhovaní a zavádzaní reforiem a politík v oblasti zamestnanosti, sociálnych vecí a ekonomiky vrátane budovania svojich kapacít.

Výbor vo svojom stanovisku poukazuje na to, že jednou z hlavných výziev je znížiť mieru ekonomickej nečinnosti a že cieľená podpora je dôležitá, najmä pre dlhodobu nezamestnaných. V stanovisku sa venuje osobitná pozornosť aj chudobe zamestnaných osôb a potrebe politických nástrojov, ako sú dôstojné mzdy vrátane primeraných minimálnych miezd a dobre navrhnutých dočasných finančných stimulov sprevádzaných cieľovými a účinnými kvalifikačnými a rekvalifikačnými opatreniami.

Posilniť by sa mali aj politiky na podporu mladých ľudí, osôb so zdravotným postihnutím a iných zraniteľných skupín na trhu práce.

V roku 2022 Komisia navrhla niekoľko zmien politík zamestnanosti členských štátov. Odrážajú nedávne iniciatívy a dopĺňajú sa nimi nové prvky súvisiace s ruskou inváziou na Ukrajinu. EHSV víta zameranie Komisie na prostredie po pandémie covidu-19, ktoré má zabezpečiť udržateľný rast.

Revidované usmernenia sa zameriavajú na rôzne oblasti vrátane zvyšovania dopytu po pracovnej sile, zlepšovania prístupu k zamestnaniu a celoživotného získavania zručností a kompetencií, zlepšovania fungovania trhov práce a účinnosti sociálneho dialógu a podpory rovnakých príležitostí pre všetkých. (II)

AKTUALITY SKUPÍN

Starnúca Európa potrebuje úspešnejšie prevody podnikov

Mira-Maria Kontkanen, členka skupiny Zamestnávateľa v EHSV

V porovnaní so startupmi sa úspešne prevedeným podnikom lepšie darí z hľadiska prežitia, obratu, zisku, inovatívnosti a zamestnanosti. Hoci sú dobré dôvody podporovať európskych začínajúcich podnikateľov, na ceste Európy k oživeniu a rastu si rovnakú podporu zaslúžia aj prevody podnikov.

Zmena vlastníctva je prirodzenou súčasťou vývoja spoločností a v súvislosti so starnutím európskych podnikateľov sa stáva čoraz dôležitejšou. Každý rok sa v Európe uskutoční približne 450 000 prevodov spoločností, ktoré majú spolu dva milióny zamestnancov. Zároveň sa však odhaduje, že 150 tisícom podnikov každoročne hrozí neúspešný prevod, v dôsledku čoho je ohrozených približne 600 000 pracovných miest.

Zvýšenie počtu úspešných prevodov podnikov by pre európske hospodárstvo znamenalo okamžité prínosy. Správne fungujúce prostredie na prevody podnikov a podporné mechanizmy nielen chránia pracovné miesta v Európe, ale podporujú aj hospodársku a sociálnu súdržnosť na vidieku, kde takisto zabezpečujú rôzne produkty a služby a vytvárajú možnosti dosahovania príjmov. Prevody podnikov môžu zároveň uľahčiť a podporiť zelenú a digitálnu transformáciu európskych mikropodnikov a malých a stredných podnikov (MSP), keďže prevod vlastníctva je často prirodzeným krokom na obnovu spoločnosti a osvojenie nových spôsobov podnikania.

Aj keď konečnú zodpovednosť za prevod podniku nesie podnikateľ, na úrovni členských štátov a EÚ treba urobiť viac na zvýšenie počtu úspešných prevodov podnikov. Toto úsilie by malo okrem iného zahŕňať:

- inosti na zvyšovanie povedomia, ako je zavedenie týždňa podpory prevodu podnikov a národných fór rôznych subjektov zainteresovaných na týchto prevodoch,
- vytvorenie celoeurópskeho nástroja na monitorovanie obchodných transferov na podporu tvorby politík založených na dôkazoch, a to na úrovni EÚ aj jej členských štátov,
- zahrnutie know-how týkajúceho sa kúpy podnikov a nástupníctva do podnikateľského vzdelávania a tiež vytvorenie stimulov na prevody malých podnikov na mladých podnikateľov,
- rozvoj cezhraničných prevodov mikropodnikov a MSP, napr. vytváraním prepojení medzi trhovými prostrediami zameranými na prevody podnikov v celej EÚ.

Európskym cieľom je dosiahnuť taký stav, že nadobudnutie podniku bude rovnako príťažlivou a uznávanou príležitosťou ako založenie nového podniku. Dospieť sa dá k tomu iba vtedy, ak sa EÚ a jej členské štáty sústredia na podporu prevodu podnikov vo svojich politikách obnovy, dosahovania rastu a rozvoja podnikania.

Celý článok si môžete prečítať [v septembrovom vydaní informačného bulletinu skupiny Zamestnávateľa](#). Pozrite si aj stanovisko EHSV na tému [Prevody podnikov ako forma podpory udržateľného nárastu obnovy v sektore MSP](#), ktorého spravodajkyňou bola Mira-Maria Kontkanen.

Dôstojná práca na celom svete: bojova? proti nútenej práci a zlepši? pracovné podmienky v európskych dodávateľských reťazcoch

Skupina EHSV Pracovníci

Rozhodne podporujeme pokrok Komisie v oblasti dôstojnej práce, no obávame sa, že nedostatky v súčasných návrhoch môžu viesť k neoptimálnemu vykonávaniu opatrení.

Nútená práca môže byť pre mnohých Európanov vzdialeným problémom, ale v skutočnosti je omnoho bližšie, než sa zdá. Pri mnohých výrobkoch našej každodennej spotreby – od oblečenia až po smartfóny – [sa zistilo, že obsahujú materiály vyrobené s využitím nútenej práce](#).

Vďaka vytrvalému úsiliu na odstránenie tohto novodobého otroctva a na predchádzanie tomuto javu sa počet ľudí vykonávajúcich nútenú prácu začal postupne znižovať. V roku 2016 sa však tento trend otočil.

Medzinárodná organizácia práce (MOP) odhaduje, že v roku 2021 vykonávalo nútenú prácu 28 miliónov ľudí, čo je o 10 miliónov viac než v roku 2016. [Počet detí od 5 do 17 rokov, ktoré vykonávajú detskú prácu](#), sa v tom istom období zvýšil o viac než 8 miliónov na celkových 160 miliónov.

Európska únia sa na boj proti novodobému otroctvu za jej hranicami usiluje využiť obchodnú politiku. Toto úsilie už prinieslo prvé úspechy. Začiatkom tohto roka, v nadväznosti na intenzívnu spoluprácu EÚ, USA, Nemecka, Švajčiarska a Medzinárodnej organizácie práce, vyhlásila [MOP Uzbekistan za krajinu bez detskej a nútenej práce](#).

Nedávno sa EÚ rozhodla posilniť nástroje, ktoré využíva na boj proti nekalým pracovným praktikám v tretích krajinách. Komisia [vo februári](#) zverejnila oznámenie o dôstojnej práci na celom svete, v ktorom potvrdila odhodlanie EÚ presadiť dôstojnú prácu doma i v zahraničí. V oznámení okrem iného načrtáva, na ktoré oblasti sa chce pri posilňovaní dostupných a zavádzaní nových nástrojov zamerať. [Navrhovanou smernicou o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti](#) by sa veľkým zamestnávateľom uložila povinnosť, aby vo svojom dodávateľskom reťazci zamedzili negatívnym dôsledkom pre životné prostredie a ľudské práva. Okrem toho predsedníčka Komisie vo svojom prejave o stave Únie avizovala návrh [zakázať vstup na trh EÚ pre výrobky vyrobené s využitím nútenej práce](#).

Rozhodne ďalej podporujeme pokrok Komisie v oblasti dôstojnej práce, no napriek tomu sa obávame, že nedostatky v súčasných návrhoch môžu viesť k neoptimálnemu vykonávaniu opatrení. Mnohé MSP nedosiahnu takú prahovú hodnotu, pokiaľ ide o počet zamestnancov alebo čistý obrat, aby sa na ne mohli vzťahovať príslušné právne predpisy. Použitie vágnej terminológie v smernici ohrozuje jej účinnosť a vyžaduje si ďalšie objasnenie. Keďže neboli kodifikované štruktúry sociálneho dialógu, hrozí, že pracovníci budú vylúčení z mechanizmu dohľadu. Úsilie Európy o zlepšenie pracovných noriem na celom svete je rozhodne ušľachtilé, ale ešte stále nie je jasné, či sa jej návrhy budú náležite presadzovať. (lc)

Musíme mať systémy zdravotnej a opatrovateľskej starostlivosti, ktoré budú zamerané na ľudí a na ich práva a potreby

Danko Relić, člen skupiny EHSV Organizácie občianske spoločnosti a spravodajca stanoviska SOC/720

Na to, aby sme vybudovali silné a odolné systémy zdravotnej a opatrovateľskej starostlivosti, potrebujeme vzdelanú, kvalifikovanú a motivovanú pracovnú silu. Potrebujeme systémy zdravotnej a opatrovateľskej starostlivosti, ktoré budú zamerané na ľudí a na ich práva a potreby

To zároveň znamená, že do všetkých relevantných diskusií, konzultácií a rozhodnutí by mali byť zapojení ľudia, ktorých sa to týka. Ak budú tieto podmienky splnené, dokážeme zabezpečiť zdravotnú starostlivosť zameranú na človeka dostupnú pre všetkých a „právo na zdravie“, ako to vyplýva z odporúčaní Konferencie o budúcnosti Európy. Jedine tak budeme môcť všetkým Európanom zaručiť rovnaký a udržateľný prístup k cenovo dostupnej a kvalitnej liečebnej aj preventívnej zdravotnej starostlivosti.

V nedávno prijatom stanovisku z vlastnej iniciatívy na tému [Stratégia v oblasti pracovnej sily v zdravotníctve a starostlivosti pre budúcnosť Európy \(SOC/720\)](#) EHSV požaduje zriadiť európsku službu dohľadu nad pracovnou silou v zdravotníctve, ktorá by pomáhala členským štátom pri vytváraní a udržiavaní plánovacích štruktúr a koordinácii cezhraničných aspektov plánovania. Súviselo by to s právom na voľný pohyb zdravotníckych pracovníkov a opatrovateľov. Výbor takisto navrhuje aktualizovať akčný plán pre pracovnú silu v zdravotníctve a sektore starostlivosti v Európskej únii vrátane integrovaného plánovania a prognóz pracovnej sily, ako aj aktualizácie zručností týchto pracovníkov, najmä pokiaľ ide o možnosti, ktoré ponúka digitalizácia,

Viac o stanovisku SOC/720 sa dozviete [tu](#).

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

CONNECTING EU SEMINAR 2022

**Geopolitical turmoil at Europe's door:
the perspective of civil society**

24-25/11/2022

Zagreb, Croatia - Hotel Dubrovnik

Geopolitické otrasy pred európskymi dverami z pohľadu občianskej spoločnosti

Tohtoročný pravidelný seminár EHSV pre osoby z radov občianskej spoločnosti pôsobiace v oblasti komunikácie sa uskutoční 24. – 25. novembra v Záhrebe. Jeho hlavnou témou bude vplyv vojny na Ukrajině na EÚ, pričom bude venovaný trom páľčivým otázkam.

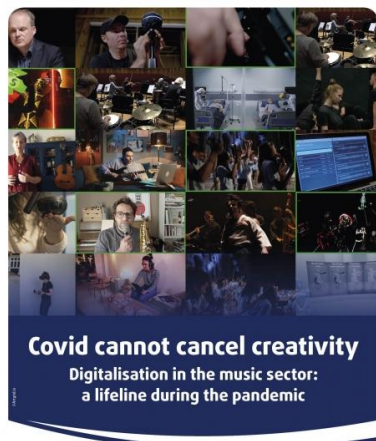
Seminár s názvom Geopolitické otrasy pred európskymi dverami z pohľadu občianskej spoločnosti bude zameraný na tri kľúčové aspekty situácie spôsobenej vojnou:

- **Rozšírenie EÚ:** Zmení vojna priebeh rozširovania EÚ? Nakoľko je Ukrajina, ktorá má teraz štatút kandidátskej krajiny, pripravená vstúpiť do EÚ? Do akej miery je toto osobitné zaobchádzanie férové voči kandidátskym krajinám, ktoré už roky čakajú pred dverami EÚ? A ako do toho všetkého zapadá perspektíva Európskeho politického spoločenstva?
- **Energetika:** Zatiaľ čo sa EÚ obracia chrbtom k lacnejšiemu ruskému plynu a rope a európsky priemysel a pracovníci sú v ťažkej situácii, čo môžu krajiny EÚ urobiť, aby pomohli občanom prekonať toto náročné obdobie? Budú v pokušení vrátiť sa k veľmi znečisťujúcim zdrojom energie, ako je uhlie, alebo urýchlia zelenú transformáciu? Môže EÚ vyviesť svoje členské štáty z tejto krízy tak úspešne, ako sa jej to podarilo s pandemiou covidu-19?
- **Komunikácia:** jednou z hlavných zbraní v tejto vojne je komunikácia, na ktorú sa využívajú všetky nové technologické možnosti. Ako ju obe strany konfliktu využívajú? Kto vyhráva na tomto fronte? A ako sa EÚ vyrovnáva s touto novou vlnou dezinformácií?

Na seminári sa zúčastnia významní rečníci, ako je novinár **Tim Weber**, odborník na digitálne dezinformácie a tvorca online obsahu BBC, **Regis Genté**, spoluautor knihy s názvom *Volodymyr Zelensky: In the mind of a hero* (Volodymyr Zelenskyj: v mysli hrdinu), a **Dušan Gajić**, autor dokumentárneho filmu *The Graduates* (Absolventi) o kríze identity v Srbsku spôsobenej touto vojnou.

Seminár je súčasťou série Prepájanie EÚ (*Connecting EU*), ktorá sa koná už po 16. rok. Jej zámerom je poskytnúť platformu, kde odborníci na tlač a komunikáciu z radov organizácií občianskej spoločnosti môžu nadväzovať kontakty a diskutovať o aktuálnych otázkach spoločného záujmu, ktoré ovplyvňujú Európu. Stretávajú sa v rámci nej členovia EHSV a ďalší predstavitelia EÚ, partnerské organizácie z členských štátov, novinári a vedeckí pracovníci, ktorí diskutujú o aktuálnych témach.

Celý program bude čoskoro uverejnený na webovom sídle EHSV. Účasť na podujatí je možná len na pozvanie, avšak pre záujemcov je voľných niekoľko miest. Ak chcete získať pozvánku, kontaktujte nás na adrese pressofficers@eesc.europa.eu.(dm)

This cultural project is a joint initiative between the three Groups of the EESC

Kreativita v ?ase pandémie COVID-19: prípad hudobného priemyslu

Na webovom sídle EHSV sa nachádza séria videorozhovorov s profesionálmi zo sveta hudby o tom, ako pandémie COVID-19 zmenila ich prácu.

Sektor kultúry a kreatívny priemysel patria medzi odvetvia, ktoré pandémie COVID-19 zasiahla najviac. Vďaka digitálnym nástrojom, tvorivosti a inováciám však umelci mali možnosť zostať v kontakte so svojím publikom. Objavili sa nové formy obsahu: niektoré z nich ukazujú umelcov, ako robia hudobné nahrávky u seba doma, čo im umožnilo vytvoriť si osobnejšie puto so svojím publikom. Digitalizácia takisto zlepšila dostupnosť hudby pre marginalizované a zraniteľné skupiny.

Táto séria rozhovorov s [názvom „COVID nedokáže zničiť tvorivosť“](#) skúma, ako sa odvetvie prispôbilo reštriktívnym opatreniam v oblasti verejného zdravia zavedeným v dôsledku pandémie COVID-19 pomocou inteligentného využívania digitalizácie a inovácií, ako pandémie urýchlila digitalizáciu v hudobnom odvetví a ako možno využiť inovácie po pandémii. Osobitná pozornosť sa bude venovať výhodám, ktoré hudobnému odvetviu prináša digitalizácia.

Tento projekt je spoločnou iniciatívou troch skupín EHSV (Zamestnávateľia, Pracovníci a Organizácie občianskej spoločnosti) a ukáže, aká kľúčová je kultúra, a to aj v časoch krízy, a nakoľko nevyhnutné je pre našu spoločnosť podporovať toto odvetvie a pomôcť mu prežiť. Odvetvie kultúry bude zohrávať zásadnú úlohu ako hnacia sila obnovy.

Projekt „COVID nedokáže zničiť tvorivosť“ sa oficiálne rozbehne 26. októbra. Videá si môžete pozrieť [tu](#). (ck)

5 - 31/10/2022 | Foyer 6
EESC | Jacques Delors building & online

Výstava EHSV na po?es? 20. výročia spoločnej európskej meny

Výstava s názvom „The Journey of the Euro“ („Dlhá cesta eura“) pozostáva zo série obrázkov znázorňujúcich históriu eura a kombinuje materiály z historického archívu Európskej únie, informácie poskytnuté Európskou komisiou a exponáty z Chorvátskej národnej banky.

Oslavy 20. výročia eura prichádzajú v čase, keď sa diskutuje o možnom zavedení digitálneho eura a keď sa má počet členských štátov EÚ, ktoré používajú euro ako svoju menu, opäť rozšíriť, keďže Chorvátsko 1. januára 2023 vstúpi do eurozóny.

Návštevníci výstavy majú možnosť sledovať vývoj od pôvodnej koncepcie k skutočnému zavedeniu euromincí a eurobankoviek. Zámerom je podnietiť návštevníkov, aby sa zamysleli a

lepšie pochopili význam jednotnej meny, ktorá je okrem iného stelesnením mieru a zároveň najhmatateľnejším príkladom európskej integrácie.

Výstava sa koná v priestoroch EHSV od **5. do 31. októbra 2022.** (ck)

Redakčná rada

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Do tohto čísla prispeli

Amalia Tsoumani (at)
Daniela Marangoni (dm)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Luke Carroll (lc)
Marco Pezzani (mp)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Celková koordinácia

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adresa

Európsky hospodársky a sociálny výbor
Budova Jacques Delors, 99 Rue Belliard, 1040
Brusel, Belgicko
Tel.: (+32 2) 5469476
E-mail: eescinfo@eesc.europa.eu

EHSV info vychádza deväťkrát do roka pri príležitosti plenárneho zasadnutia výboru. EHSV info je k dispozícii v 23 jazykoch.

EHSV info nie je oficiálny vestník prác výboru, tieto sú oficiálne uverejňované v Úradnom vestníku Európskej únie a iných publikáciách výboru.

Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira (EESO info) in pod pogojem, da se povezava pošlje uredniku.

11/2022